

Till konstitutionsutskottet**Anmälan om granskning av regeringens och statsrådet Forsells hantering av kringgående av sanktioner mot Ryssland från Sverige och svenska företag**

EU:s sanktioner mot Ryssland är ett viktigt verktyg för att stötta Ukraina och minska möjligheterna för Ryssland att bedriva sitt fullskaliga krig. Den svenska regeringen ansvarar för att säkerställa att beslutade sanktioner genomförs och efterlevs på nationell nivå. Det fordrar att regeringen agerar för att stoppa kringgåenden av sanktionerna.

Flertalet granskningar av EU-kommissionen, media och andra EU-länder visar att sanktionerna mot Ryssland kringgås, även i Sverige. Trots det har regeringen underlåtit att agera och ge berört utskott erforderlig information. Givet att Rysslands anfallskrig pågår med full intensitet bör det understrykas att frågan är av särskilt allvarlig karaktär.

Exporten och importen till och från Ryssland har minskat kraftigt sedan invasionen av Ukraina inleddes, men samtidigt har den svenska exporten till länder i Rysslands närområde ökat. Dessa länder har i sin tur ökat sin export till Ryssland och utvecklingen är tydligare för varor som är belagda med någon form av sanktion än de varor som inte är det. Det var mot bakgrund av denna utveckling som Socialdemokraterna lämnade in en skriftlig fråga till utrikeshandelsminister Johan Forsell den 9 augusti 2023. Den 16 augusti 2023 publicerades ett pressmeddelande om att regeringen uppdrar åt Kommerskollegium att kartlägga dessa handelsmönster. Av pressmeddelandet framgick att "kartläggningen ska vara färdig i närtid för att eventuella åtgärder snabbt ska kunna vidtas". Det dröjde dock ända till den 29 november 2023 innan Kommerskollegium även fick i uppdrag att föreslå konkreta åtgärder för att stärka den nationella efterlevnaden av sanktionerna.

Kommerskollegium presenterade sin rapport den 19 februari 2024, vilken innehöll flera förslag för att stoppa kringgåendet av sanktionerna mot Ryssland. Kort därefter lade vi socialdemokrater fram ett utskottsinitiativ i näringsutskottet den 29 februari 2024 för att kräva att regeringen vidtar konkreta åtgärder för att stärka den nationella efterlevnaden. Utskottsinitiativet röstades ned av regeringspartierna och Sverigedemokraterna. Regeringen har fortfarande inte genomfört förslagen i Kommerskollegiums rapport eller i övrigt vidtagit åtgärder som på ett väsentligt sätt kan förbättra efterlevnaden.

Den 1 juni 2024 rapporterade Dagens Nyheter om att Utrikesdepartementet redan i februari 2024 fick ett brev från EU-kommissionen om att flera svenska storföretag misstänks ha kringgått sanktionerna mot Ryssland. Näringsutskottet har inte informerats om dessa allvarliga uppgifter.

Regeringens underlåtenhet att agera i en fråga av sådan allvarlig karaktär väcker frågor. Det gäller särskilt mot bakgrund av uppgifterna från EU-kommissionen, granskningarna av Dagens Nyheter och de färdiga förslagen från Kommerskollegium som är regeringens

expertmyndighet på området. Mot bakgrund av detta vill jag att konstitutionsutskottet granskar regeringens och statsrådet Johan Forsells hantering av ärendet.

Stockholm den 7 juni 2024

Fredrik Olovsson